

SÖKANDE

Colmec AB, 556088-8017

Ombud: Advokat Fredrik Zettergren
Advokatfirman Zettergren & Lagercrantz AB
Box 221
101 24 Stockholm

MOTPART

Svealandstrafiken AB, 556555-3350

Ombud: Advokat Johanna Näslund och biträdande jurist Sanela Begovic
Advokatfirman Lindahl KB
Box 143
701 42 Örebro

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1146) om upphandling inom
försörjningssektorerna, LUF

KONKURRENSVERKET	
2019-07-02	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Svealandstrafiken AB (Svealandstrafiken) har genomfört en upphandling avseende Ramavtal däck, dnr SVEA 190016. I tilldelningsbeslut den 12 april 2019 har Vianor AB antagits som leverantör.

Colmec AB (Colmec) och yrkar upphandlingen ska rättas på så sätt att Colmec ska tilldelas kontraktet, alternativt att rättelse vidtas på så sätt att ska-kravet enligt punkt 3.3, avseende de 100 däcken i upphandlingen som det lämnats anbud på under punkten 3.14 b, tas bort från upphandlingen och att Colmec i övrigt tilldelas kontraktet. Som grunder för ansökan anförs i huvudsak följande. Svealandstrafiken har ställt krav som utesluter andra anbudsgivare helt och hållet på grund av en liten del av den totala beställningen, det vill säga 100 däck av totalt cirka 2 000 däck. Det krav som Svealandstrafiken ställde för dessa 100 däck med dimensionen 295/80 R22,5 var förstärkta däcksidor med slitageindikator, utöver de miljökrav och bullerkrav som ställdes. Ingen däckleverantör utöver kinesiska lågpristillverkaren GiTi tillverkar däck i den dimensionen med förstärkta däcksidor med slitageindikator. Kombinationen av krav som Svealandstrafiken ställer på aktuell däckdimension utesluter således samtliga andra tillverkare av däck. Därmed har Svealandstrafiken i praktiken uteslutit övriga anbudsgivare i upphandlingen, trots att Colmec lämnat det mest förmånliga anbudet sett till pris, kvalitet och miljöhänsyn. Det angivna kravet avseende dessa däck är således oproportionerligt.

Colmec hemställer vidare om att Svealandstrafiken redogör för varför Svealandstrafiken ställt upp ett villkor som endast en producent i världen tillverkar, när ingen annan utförare ens efterfrågar ett sådant däck.

Svealandstrafiken bestrider yrkandena och anförs i huvudsak följande. Någon överträdelse av upphandlingslagstiftningen har inte skett. Colmecs

offererade däck i dimensionen 295/80 R22,5 har inte förstärkta däcksidor med slitageindikator. Colmec uppfyller därigenom inte de krav som ställts i upphandlingen. Det ifrågasatta kravet är nödvändigt och proportionerligt. Det saknar betydelse att det är fråga om 100 däck av närmare 2 000 däck. Kravet omfattar samtliga däck. Kravet är motiverat dels i förhållande till funktionsbehov i Svealandstrafikens verksamhet, dels av miljöhänsyn.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet är om det föreligger skäl för ingripande mot upphandlingen på de grunder Colmec anført.

Om den upphandlande enheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LUF eller någon annan bestämmelse i lagen och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 20 kap. 6 § LUF besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Upphandlande enheter ska enligt 4 kap. 1 § LUF behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Colmec har hemställt om att Svealandstrafiken ska redogöra för varför Svealandstrafiken ställt upp ett villkor som endast en producent i världen tillverkar. Förvaltningsrätten har förelagt Svealandstrafiken att svara på Colmecs ansökan. Svealandstrafikens svar har därefter kommunicerats med Colmec. Förvaltningsrätten anser att målet är så utrett som dess beskaffenhet kräver och finner därför inte anledning att vidta ytterligare skriftväxlingsåtgärder. Colmecs hemställan föranleder därför ingen åtgärd.

Colmec har gjort gällandet att bolaget lämnat det mest förmånliga anbudet och därför ska tilldelas kontraktet i upphandlingen. Svealandstrafiken har emellertid bedömt att Colmecs anbud inte uppfyller punkten 3.3 i upphandlingsdokumentet då offererade däck i dimensionen 295/80 R22,5 inte har förstärkta däcksidor med slitageindikator.

Likabehandlingsprincipen kräver att samtliga anbud uppfyller kraven i ett förfrågningsunderlag för att garantera en objektiv jämförelse mellan de anbud som lämnats. Anbud som inte uppfyller de obligatoriska kraven i förfrågningsunderlaget ska som huvudregel inte beaktas vid utvärderingen.

Det är klarlagt i målet att de däck Colmec offererat i dimensionen 295/80 R22,5 inte uppfyller kravet i punkten 3.3 ifråga om förstärkta däcksidor med slitageindikator. Svealandstrafiken har således haft fog för sitt beslut att tilldela en annan leverantör kontraktet. Under dessa förhållanden saknar det betydelse att Colmec lämnat anbudet med lägst totalpris. Något skäl för ingripande i denna del har därför inte framkommit.

Colmec har även gjort gällande att kravet i punkten 3.3 är oproportionerligt.

Proportionalitetsprincipen innebär att den upphandlande enheten inte får ställa högre krav på leverantören eller leveransen än vad som behövs och som får anses vara ändamålsenligt för den aktuella upphandlingen. Kraven ska således ha ett naturligt samband med och stå i proportion till det behov som ska täckas.

I punkten 3.3 i upphandlingsdokumentet anges, såvitt nu är av intresse, att samtliga däck ska ha förstärkta däcksidor med slitageindikator. Såsom framgår direkt av kravets utformning, och som även anförts av Svealandstrafiken, gäller kravet på förstärkta däcksidor med slitageindikator samtliga däck som efterfrågas i upphandlingen. Enligt Svealandstrafikens

uppfattning är kravet i punkten 3.3 motiverat dels i förhållande till funktionsbehov i Svealandstrafikens verksamhet, dels av miljöhänsyn.

Enligt förvaltningsrättens bedömning har kravet i punkten 3.3 en adekvat koppling till ändamålet med upphandlingen. Kravet kan inte heller i sig anses oproportionerligt. Att det, såsom Colmec anført, enbart finns en däcktillverkare som tillverkar däck i dimensionen 295/80 R22,5 med förstärkta däcksidor med slitageindikator strider enligt förvaltningsrättens mening inte mot proportionalitetsprincipen i 4 kap. 1 § LUF eller någon annan bestämmelse i den lagen.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att det saknas skäl för att ingripande mot upphandlingen på de grunder Colmec anført. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-05)

Alexandra Braf
förvaltningsrättsfiskal

Målet har beretts av föredragande juristen Petra Hedin.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

